

Tiistaina 13. huhtikuuta 1999

(Suositus 18)

Pyytää, että yhdelle komission jäsenistä annetaan vastuu Europolista ja hänet asetetaan Euroopan parlamentin parlamentaarisen valvonnan alaiseksi;

(Suositus 19)

Pyytää neuvostoa esittämään Euroopan parlamentille kahden vuoden kuluessa Europolin tehtävien vastaanottamisen jälkeen kertomuksen Europolin yhteistyön edistämisestä Amsterdamin sopimuksella muutetun Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja mahdollisuuksista Europolin varustamiseen muilla operatiivisilla toimivaltuuksilla;

2. Kehottaa puhemiestään välittämään tämän suosituksen neuvostolle ja tiedoksi komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

b) A4-0091/99**Päätöslauselma rikosoikeudellisista menettelyistä Euroopan unionissa (Corpus juris)**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 4. marraskuuta 1950 tehdyn yleissopimuksen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi ja sen lisäpöytäkirjat sekä Euroopan neuvostossa tehdyt yleissopimukset, erityisesti 13. joulukuuta 1957 tehdyn yleissopimuksen rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta, 20. huhtikuuta 1959 tehdyn yleissopimuksen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa ja 27. tammikuuta 1977 tehdyn yleissopimuksen terrorismin vastustamisesta,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna Amsterdamin sopimuksella, jonka mukaan unioni perustuu jäsenvaltioille yhteisiin vapauden, kansanvallan, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteisiin,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston, sellaisena kuin se on muutettuna Amsterdamin sopimuksella, ja erityisesti sen 29 – 31, 33 – 35, 39, 43 ja 44 artiklan,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa oikeusasioista ja rikosoikeudellisesta yhteistyöstä,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin neuvoston hyväksymän toimintasuunnitelman (asiak. 12028/5/98 JAI 31 REV 5), jolle 11. ja 12. joulukuuta 1998 kokoontunut Wienin Eurooppa-neuvosto antoi hyväksyntänsä ja joka koskee vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen luomista, sekä komission 14. heinäkuuta 1998 antaman tiedonannon (KOM(98)0459) samasta asiasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksensä 148 artiklan,
 - ottaa huomioon kansalaisvapauksien ja sisäasiain valiokunnan mietinnön (A4-0091/99),
- A. katsoo, että rikollisuuden kehitys on asettanut Euroopan unionin sen jäsenvaltioiden vaatimuksesta tilanteeseen, jossa sen on pyrittävä löytämään sopivat ratkaisut rikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi ja säilyttämään samalla kansalaisten turvallisuus korkealla tasolla sekä välttämään mahdollisuuksien mukaan erilainen kohtelu eri jäsenvaltioissa,
- B. katsoo, että aiemmin allekirjoitetut yleissopimukset kattavat vain kaikkein kiireisimmät ongelmat, mutta eivät paneudu niihin syvällisesti, ja katsoo lisäksi, että kyseisiä yleissopimuksia on vaikea panna täytäntöön, koska niihin liittyvät menettelyt ovat hankalia ja niiden ratifiointi 15 jäsenvaltiossa kestää kauan,
- C. katsoo, että neuvosto on tyytynyt yksinomaan antamaan periaatejulistuksen määrittelemättä mitään seurantatoimenpiteitä ja että neuvoston käyttämät oikeudelliset välineet eivät varsinaisesti sido jäsenvaltioita ja että ne ovat tämän lisäksi hyvin ylimalkaisia verrattuna ensimmäisen pilarin yhteydessä käytössä oleviin tehokkaisiin keinoihin,
- D. katsoo, että Euroopan unionin toimielinten on edistettävä keskustelua jäsenvaltioiden oikeusjärjestysten mukauttamisesta oikeuteen ja rikosoikeudellisiin menettelyihin liittyvissä asioissa, kunnioittaen kuitenkin jäsenvaltioiden oikeusperinteitä,

Tiistaina 13. huhtikuuta 1999

- E. katsoo, että 26. heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta sekä yhteinen toiminta rikollisjärjestöön osallistumisen kriminalisoinnista sitovat jäsenvaltioita yhtenäistämään rikosoikeudellisia määritelmiä pyrkimyksensä helpottaa poliisialan yhteistyötä ja keskinäistä oikeusapua,
- F. katsoo, että Amsterdamin sopimus antoi Euroopan unionille uusia välineitä kaikkein vakavimpien rikollisuuden muotojen torjumiseksi erityisesti asettamalla rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevat vähimmäissäännöt, jotta kansalaisille voidaan tarjota korkeatasoinen suoja yhteisellä oikeus- ja lainkäyttöalueella,
- G. katsoo, että rajat ylittävää rikollisuutta on vaikea saada kuriin muun muassa jäsenvaltioiden oikeudellisten menettelyjen välisten erojen vuoksi,
- H. ottaa huomioon, että 11. ja 12. joulukuuta 1998 Wienissä pidetyn Eurooppa-neuvoston päätelmissä kehoitettiin vahvistamaan järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Euroopan unionin toimintaa (päätelmien 89 kohta),
- I. katsoo, että rikosoikeudelliset peruseriaatteet ja säännöstö on pidettävä mielessä unionin laajentumisneuvotteluissa, jotta saadaan taattua hakijamaiden rikoslainsäädännön ja oikeusjärjestelmien mukauttaminen,
- J. katsoo, että eräät viimeaikaiset tapahtumat, kuten Öcalanin tai Pinochetin tapaus, lisäävät pohdintoja siitä, miten tarpeellista ja kiireellistä olisi luoda rikosoikeudellisen yhteistyön mekanismeja, jotka perustuisivat yhteisille vähimmäissäännöille ja entistä suuremmalle jäsenvaltioiden väliselle yhteistyölle,
- K. katsoo, että kaikkia sekä paikallistason, kansallisen tason että Euroopan tason poliisiviranomaisia olisi valvottava asianmukaisesti,
- L. ottaa huomioon, että Euroopan unionin kaikki kansalaiset ovat huolissaan omasta ja perheidensä turvallisuudesta;

Rikosoikeudelliset määräykset

1. Muistuttaa, että yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi on Euroopan rikosoikeuden peruskivi, johon pohjautuvat ne peruseriaatteet, jotka ovat nykyisin Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteinen oikeudellinen nimittäjä ja jotka ovat niiden yhteistä kulttuuriperintöä;
2. Pitää myönteisenä hanketta tutkia *Corpus jurista*, joka sisältää Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevia rikosoikeudellisia määräyksiä, sillä se voi toimia esimerkkinä tulevaa kehitystä ajatellen, ja odottaa mielenkiinnolla komission kertomusta *Corpus jurisin* mahdollisista vaikutuksista jäsenvaltioiden oikeudellisiin periaatteisiin;
3. Ei pyri Euroopan rikoslain laatimiseen vaan pyytää perustamaan asteittain eurooppalaisen rikosoikeudellisen järjestelmän, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden oikeudelliset perinteet ja haetaan näiden perusteella menetelmiä rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ja ehkäisemiseksi, ja erityisesti:
 - a) pitää ensisijaisena — kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan toisessa alakohdassa sekä vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomista koskevassa toimintasuunnitelmassa määrätään — seuraavien järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien rikosten asteittaista yhdenmukaistamista:
 - lapsiin kohdistuvat rikokset (erityisesti seksuaalinen hyväksikäyttö),
 - ihmiskauppa,
 - huumausainekauppa,
 - terrorismi,
 - lahjonta ja petokset,
 - rahanpesu;

unionilla on jo kaikkia näitä rikoksia koskeva yhteinen perussäännöstö;

Tiistaina 13. huhtikuuta 1999

- b) katsoo, että on pyrittävä entistä ponnekkaammin määrittelemään unionille konkreettiset ensisijaiset tavoitteet seuraavilla rikollisuudenaloilla:
- laiton asekauppa (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artikla),
 - ympäristöön kohdistuvat rikokset (toimintasuunnitelma) ja ydinmateriaalin laitton kauppa,
 - huipputeknologian rikokset (toimintasuunnitelma) ja erityisesti Internetin kautta tehdyt rikokset,
 - doping-aineiden käyttö urheilupiireissä (Wienin Eurooppa-neuvoston päätelmät);

on välttämätöntä varmistaa, että unionissa jo harjoitettu politiikka jatkuu näillä aloilla, ja tutkia samalla entistä syvällisemmin rajat ylittäviä vaikutuksia sekä pyrkiä toiminnan kansainväliseen koordinointiin;

4. Pyytää, että neuvosto ja komissio laativat tämän järjestelmän aikaansaamiseksi todellisen lainsäädäntöohjelman, jossa voitaisiin käyttää mahdollisimman pitkälle hyväksi Amsterdamin sopimuksen tarjoamia keinoja ja erityisesti komissiolle annettua laajennettua aloiteoikeutta sekä puitepäätöksiä heti, kun uudet määräykset tulevat voimaan;

Menettelyjä koskevat määräykset ja välineet

5. Katsoo, että suunniteltaessa rikosoikeudellisia menettelyjä Euroopan unionissa keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteena voitaisiin pitää riippumattoman Euroopan syyttäjälaitoksen perustamista, joka toimisi rinnakkain jäsenvaltioiden syyttäviranomaisten kanssa ja jonka tehtävänä olisi ensimmäisessä vaiheessa keskittää tiedonvälitys käynnissä olevista rikostutkinnoista, jotka ovat luonteeltaan rajat ylittäviä ja joihin liittyy eurooppalaisen rikosoikeudellisen järjestelmän piiriin kuuluvia rikoksia; tarkoituksena olisi välttää päällekkäisyyksiä ja antaa toimivaltaisille tutkinta- ja oikeusviranomaisille mahdollisuus osallistua toimintaan ja jakaa tietonsa ja taitonsa muiden kanssa, jotta voitaisiin muun muassa koordinoita rikostutkinnat entistä paremmin;

6. Katsoo, että Euroopan syyttäjälaitoksen tehtävänä voi olla myöhemmässä vaiheessa käynnistää valtuutettujen syyttäjien avulla rikostutkintoja ja järjestää julkisia rikosoikeudellisia menettelyjä jäsenvaltioiden toimivaltaisissa tuomioistuimissa, kun on kyse rikoksista, jotka kuuluvat eurooppalaisen rikosoikeudellisen järjestelmän piiriin;

7. Huomauttaa, että Euroopan syyttäjälaitos voisi olla vastuussa Europolin toiminnan oikeudellisesta valvonnasta ottaen huomioon, että Amsterdamin sopimuksessa määrätään tämän eurooppalaisen poliisiyksikön operationaalisesta toiminnasta, vaikka tähän mennessä ei ole annettu mitään määräyksiä sen oikeudellisesta ja demokraattisesta valvonnasta;

8. Huomauttaa, että Euroopan syyttäjälaitos voisi olla myös vastuussa UCLAFin/OLAFin asianmukaisesta oikeudellisesta valvonnasta, ja että on joka tapauksessa taattava, että tämä on riittävän riippumaton komissiosta;

Institutionaaliset kysymykset

9. Pyytää jäsenvaltioiden parlamenttien näkemyksiä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseen liittyvien säädösten hyväksymisestä ja sitoutuu tekemään kaiken voitavansa varmistaakseen, että Euroopan unionin kansalaisille tiedotetaan asioista kattavasti;

10. Vaatii Euroopan rikosoikeudelliseen järjestelmään liittyvän lainsäädäntöohjelman toteuttamisen varmistamiseksi, että neuvosto antaa parlamentille mahdollisuuden hyödyntää täysimääräisesti asemansa, joka on kylläkin edelleen neuvoa-antava mutta jota vahvistettiin Amsterdamin sopimuksessa; tämä tulee lainmukaisuuden periaatteen kannalta välttämättömäksi, kun unionin toiminta alkaa suuntautua rikosoikeudellisiin asioihin;

11. Pyytää, että komissio antaa parlamentin osallistua aktiivisesti vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvien toimien toteutettavuuden arviointiin ja erityisesti *Corpus Juris*in laatimiseen ja ehdottaa, että jäsenvaltioiden parlamentteja pyydetään osallistumaan yhteiseen työhön, jossa tarkastellaan niitä erilaisia poliittisia ja konstitutionaalisia seikkoja, joita liittyy Euroopan syyttäjälaitosta koskeviin uudistussuunnitelmiin;

Loppuhuomautukset

12. Pyytää jäsenyyttä hakeneita valtioita toimimaan aktiivisesti oikeusjärjestyksensä ja hallintonsa saattamiseksi unionin edellytysten mukaisiksi;

Tiistaina 13. huhtikuuta 1999

13. Pyytää neuvostoa tekemään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 38 artiklan mukaisesti yhteistyösopimuksia niiden kolmansien maiden kanssa, joita laitton huumausainekauppa, järjestäytynyt rikollisuus — etenkin talousrikollisuus (veroparatiisit) — ja terrorismi erityisesti koskevat, edistääkseen rikosten ja seuraamusten tunnusmerkistöjen lähentämistä kyseisillä aloilla;

*
* *

14. Kehottaa puhemiästään välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille sekä jäsenyyttä hakeneiden maiden parlamenteille ja hallituksille.

c) **A4-0185/99**

Päätöslauselma Eurooppa-neuvostolle annettavasta neuvoston selvityksestä, jossa käsitellään huumausaineisiin ja huumeikysymyksiin liittyvää toimintaa Yhdistyneen kuningaskunnan puheenjohtajakaudella ja joka sisältää vuoden 1999 jälkeisen EU:n huumausainestrategian tärkeimmät tekijät (7930/2/98 — C4-0409/98)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon neuvoston selvityksen (7930/2/98 — C4-0409/98),
- ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 129 artiklan (tuleva 152 artikla),
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston ja erityisesti sen K.1 artiklan 4, 7, 8 ja 9 kohdan sekä K.3 ja K.6 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen uuden VI osaston ja erityisesti sen 29, 30, 31, 34 ja 39 artiklan,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kolme huumausainetta koskevaa yleissopimusta vuosilta 1961, 1971 ja 1988,
- ottaa huomioon 8. ja 10. kesäkuuta 1998 New Yorkissa pidetyn Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen hyväksymän poliittisen julkilausuman ja toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon huumeiden vastaisen Euroopan unionin toimintasuunnitelman 1995 — 1999 (KOM(94)0234 lopull.),
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 102/97/EY yhteisön toimintaohjelman hyväksymisestä huumausaineiden väärinkäytön ehkäisemiseksi osana kansanterveyden alan toimintaa (1996 — 2000) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon yhteisen toiminnan, jonka neuvosto on hyväksynyt 17. joulukuuta 1996 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ja käytäntöjen lähentämisestä huumeiden väärinkäytön torjumiseksi sekä laittoman huumausainekaupan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi ⁽²⁾,
- ottaa huomioon neuvoston 16. kesäkuuta 1997 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella hyväksymän yhteisen toiminnan uusia synteettisiä huumausaineita koskevasta tiedonvaihdesta, riskien arvioinnista ja valvonnasta ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 15. kesäkuuta 1995 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille huumausaineiden vastaisesta Euroopan unionin toimintasuunnitelmasta (1995 — 1999) ⁽⁴⁾ ja 6. lokakuuta 1998 neuvostolle antamansa suosituksen Euroopan yhteistyöstä huumausaineita käsittelevän Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen erityisistunnon yhteydessä ⁽⁵⁾, sekä 12. toukokuuta 1998 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille uusien synteettisten huumeiden (ns. designerhuumeiden) valvonnasta ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien ja sisäasiain valiokunnan mietinnön (A4-0185/99),

⁽¹⁾ EYVL L 19, 22.1.1997, s. 25.

⁽²⁾ EYVL L 342, 31.12.1996, s. 6.

⁽³⁾ EYVL L 167, 25.6.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL C 166, 3.7.1995, s. 116.

⁽⁵⁾ EYVL C 328, 26.10.1998, s. 43.

⁽⁶⁾ EYVL C 167, 1.6.1998, s. 29.